

Delregional tjänstemannaberedning sydväst

Nationell strategi psykisk hälsa och suicidprevention

Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention

– Överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och Regioner 2025

Maria mottagningarna – lägesrapport

Vid frågor kontakta: sara.gigja@svedala.se

Vårdsamverkan Skåne
vardsamverkanskane.se

Regeringens skrivelse 2024/25:77

Det handlar om livet – nationell strategi inom
området psykisk hälsa och suicidprevention

Skr.
2024/25:77

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.
Stockholm den 19 december 2024

Elisabeth Svantesson

Jakob Forssmed
(Socialdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen presenterar regeringen en nationell strategi inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Den nationella strategin syftar till att ge en långsiktig riktning för arbetet under perioden 2025–2034, baserat på en tvärsektoriell ansats som skapar förutsättningar för en gemensam riktning för hela samhället i arbetet med psykisk hälsa och suicidprevention.

Den nationella strategin omfattar både psykisk hälsa och suicidprevention i syfte att utveckla, samla och stärka arbetet. Den nationella strategin integrerar även arbetet med att främja psykiskt välbefinnande samt förebygga psykisk ohälsa och suicid med att förbättra livsvillkoren för personer som lever med olika psykiatriska tillstånd. Utgångspunkten är ett brett och gemensamt arbete som adresserar både individuella och strukturella faktorer för psykisk hälsa. Strategin fokuserar både på nuvarande och kommande generationers psykiska hälsa och på behovet av att skapa socialt hållbara samhällsstrukturer.

Den nationella strategin utgår från visionen "Ett samhälle som främjar en god och jämlik psykisk hälsa i hela befolkningen och där ingen bör hamna i en så utsatt situation som självmord". Strategin innehåller med prioriteringar som nationella strategin ska ett gemensamt kopplas.

1

Psykisk hälsa och suicidprevention

Regeringens handlingsplan för genomförandet av
den nationella strategin inom området psykisk hälsa
och suicidprevention för perioden 2025–2026

Regeringskansliet

Bilaga till beslut vid regeringsammanträde 2025-xx-xx nr I:

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Överenskommelse mellan staten och
Sveriges Kommuner och Regioner
2025

1

Från Nationell strategi till Handlingsplan till Överenskommelse

Arbetet inom området psykisk hälsa och suicidprevention ska vägledas av en långsiktig och gemensam inriktning under de kommande tio åren (2025–2034)

Den nationella strategin är den mest omfattande som presenterats hittills. Den är den första i sitt slag både i Sverige, inom EU och internationellt.

Totalt 27 myndigheter deltar i arbetet med den nationella strategin. Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen ansvarar för att samordna, stödja och följa upp genomförandet i nära samarbete med de andra myndigheterna.

Hela samhällets ansvar – det är genom samarbete, ökat engagemang och förnyade angreppssätt som vi tillsammans kan åstadkomma förändring.

1. Psykisk hälsa (övergripande)

2. Psykiskt välbefinnande

3. Psykiska besvär

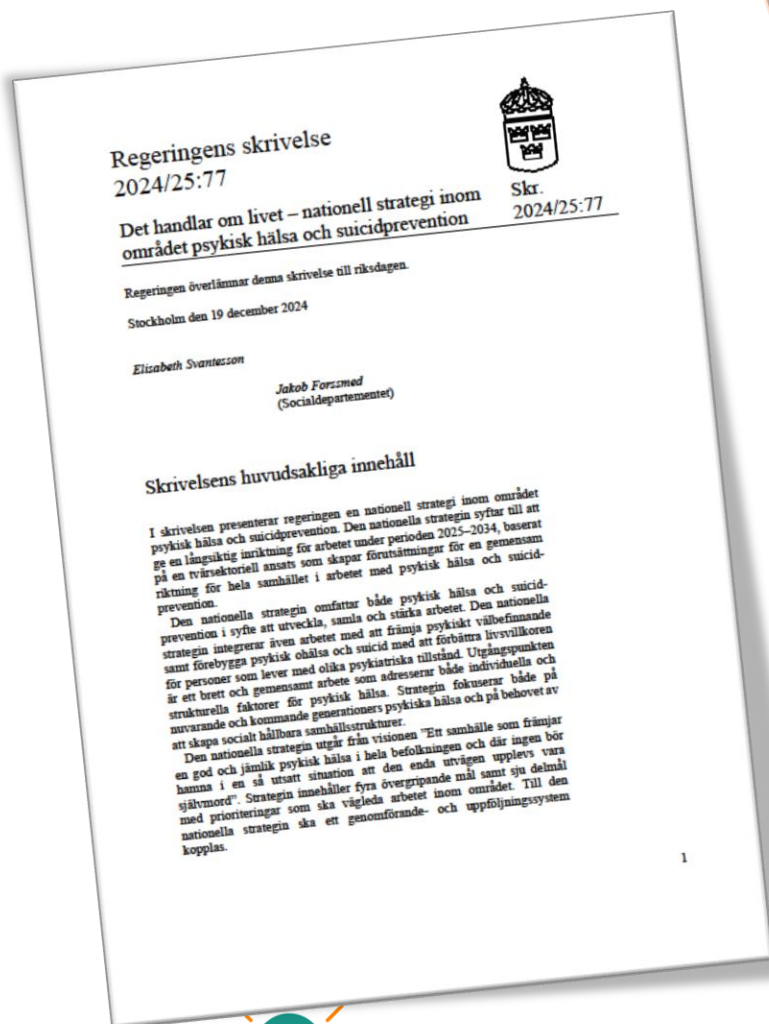
4. Psykiska sjukdomar och syndrom

5. Utvecklingsrelaterade psykiska funktionsavvikelser

6. Suicid

Styrdokument	1	2	3	4	5	6	Begrepp och formuleringar i strategierna
De folkhälsopolitiska målen	X	X	X				Hälsa, psykisk hälsa, psykisk ohälsa, psykiskt välbefinnande, psykologiska resurser, psykiska påfrestningar, psykosociala risker, psykiska besvär, psykisk utveckling
Arbetsmiljöstrategin	X	X	X	X		X	Hälsa, psykisk hälsa, ohälsa, psykisk ohälsa, välbefinnande, friskhet, psykiska besvär (stress, stressrelaterad ohälsa), psykiatrisk tillstånd (missbruk/beroende), suicid
Nationella planen mot rasism	X		X	X		X	Hälsa (psykisk), psykisk hälsa, psykisk ohälsa, psykiatriska tillstånd (psykos, riskbruk, depression), suicid
Överenskommelsen inom psykisk hälsa	X		X	X	X	X	Psykisk hälsa, psykiska besvär, psykiatriska tillstånd (NPF, schizofreni, självskadebeteende etc.), suicid
ANDTS-strategin	X		X	X	X		Hälsa (psykisk), psykisk ohälsa, psykiatriska tillstånd (missbruk och beroende, psykiska funktionsnedsättningar, psykisk sjukdom)
Funktionshinderpolitiken	X	X			X		Hälsa (psykisk), psykiskt våld, välbefinnande (jämlighet i livsvillkor, full delaktighet), NPF, funktionsnedsättning (psykisk)
Agenda 2030	X	X		X			Psykisk hälsa, psykiskt välbefinnande, psykiatriska tillstånd (narkotikamissbruk, drogmissbruk, skadligt bruk av alkohol)
Strategin om mäns våld mot kvinnor	X		X	X			Psykisk ohälsa, psykiatriska tillstånd (missbruk), psykiskt våld
Närstående som vårdar äldre	X		X				Psykisk hälsa, psykiska påfrestningar
Strategin om romsk inkludering	X		X				Hälsa (psykisk), ohälsa (psykisk), psykiska besvär (stress)
Underlaget till anhörigstrategin	X		X				Psykisk hälsa, psykiska besvär (psykiska påfrestningar såsom oro, sorg, stress)
HBT-strategin	X		X				Psykisk hälsa, psykisk ohälsa
SRHR-strategin	X		X				Psykisk hälsa, psykisk ohälsa
De jämställdhetspolitiska målen	X		X	X		X	Psykisk hälsa, psykiskt våld, psykisk ohälsa, psykiska besvär (ängslan, oro, ångest), psykiska påfrestningar, missbruk (alkoholmissbruk), suicid
Strategin mot HIV/AIDS	X						Hälsa (psykisk)
Läkemedelsstrategin	X						Hälsa (psykisk)
Life-science-strategin	X						Hälsa (psykisk)
Föräldraskapsstrategin	X						Psykisk hälsa
Vision e-hälsa 2025	X						Hälsa (psykisk)
Nystart för nollvisionen	X					X	Hälsa (psykisk), suicid
Friluftspolitiken		X					Folkhälsa, psykisk stimulans, psykiskt välbefinnande, positiva psykiska hälsoeffekter
Demensstrategin		X		X			Psykiatriska tillstånd (demens) välbefinnande (åldras i trygghet med bibehållet oberoende)
Strategin mot våldsbejakande extremism			X	X	X		Psykisk ohälsa, psykiatriska tillstånd (NPF, depression, psykos, PTSD, trauma)
Handlingsplanen för patientsäkerhet		X	X			X	Psykisk skada eller sjukdom (inkl. suicid)
Segregationsstrategin		X					Ohälsa (psykisk), psykisk ohälsa, psykiska reaktioner
Det brottsförebyggande programmet		X	X				Psykisk ohälsa, psykiskt lidande, psykiatriska tillstånd (missbruk, psykisk sjukdom), psykiskt våld

Vision

Ett samhälle som främjar en god och jämlik psykisk hälsa i hela befolkningen och där ingen bör hamna i en så utsatt situation att den enda utvägen upplevs vara självmord.

Övergripande mål

- Förbättrad psykisk hälsa i hela befolkningen
- Färre liv förlorade i suicid
- Minskade påverkbara skillnader i psykisk hälsa
- Minskade negativa konsekvenser på grund av psykiatriska tillstånd

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle

En förutsättning för positiv utveckling av individ och samhälle

Insatsområden

- Utveckla arbetet inom berörda samhällssektorer med att främja psykiskt välbefinnande.
- Höja allmänhetens kunskaper om psykisk hälsa.
- Genomföra insatser för att skapa motståndskraft och upprätthålla en god psykisk hälsa i ett föränderligt samhälle.

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet

En bra start är den viktigaste faktorn för god psykisk hälsa genom hela livet

Insatsområden

- Vidareutveckla arbetet för en trygg uppväxt för alla barn.
- Verka för att förskolan arbetar hälsofrämjande.
- Verka för att skolan fokuserar på det hälsofrämjande och förebyggande arbetet
- Fortsatt skapa likvärdiga möjligheter till lärande och utveckling för alla barn och elever.
- Öka arbetet med en meningsfull fritid för barn och unga.
- Göra insatser för att skapa förutsättningar för en säker och hälsosam användning av skärmar och digitala medier
- Öka tillgången till olika former av generella stödinsatser till barn och unga.
- Utveckla arbetet med tidiga och samordnade insatser för barn och unga med psykisk ohälsa.

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa

Ett gott arbetsliv och god psykisk hälsa går hand i hand

Insatsområden

- Utveckla arbetet för en god arbetsmiljö som främjar psykisk hälsa.
- Öka deltagandet i arbetslivet.
- Öka kunskapen om stöd vid sjukdom och funktionsnedsättning.

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare

Jämlik psykisk hälsa kräver hänsyn till olika gruppers skilda förutsättningar

Insatsområden

- Motverka stigmatisering och diskriminering av personer med psykisk ohälsa.
- Utveckla det professionella bemötandet i offentliga verksamheter som möter personer med psykisk ohälsa eller suicidalitet.
- Utveckla insatser för grupper med förhöjd risk för psykisk ohälsa.
- Stärka förutsättningarna för psykisk hälsa bland samer.
- Utveckla sociala aktiviteter och socialt stöd.
- Utveckla goda och hållbara livsmiljöer och tillgången till friluftsliv

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Vård och omsorg som möter individens behov

Tillsammans och utifrån bästa tillgängliga kunskap säkerställer vi att individen får vård och stöd den behöver.

Insatsområden

- Utveckla ledarskapet inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten
- Arbeta för att grundläggande kunskap om psykisk ohälsa och suicidalitet finns i hälso- och sjukvården samt inom tandvården och socialtjänsten.
- På ett ändamålsenligt sätt öka patient- och brukarinflytande i vården och omsorgen
- Utveckla hälso- och sjukvårdens och socialtjänstens hälsofrämjande och förebyggande arbete
- Förbättra tillgängligheten till vård- och stödinsatser för jämlik vård och omsorg
- Utveckla och öka uppföljning och utvärdering av insatser till patienter och brukare.
- Utveckla en effektiv samverkan som har patienters och brukares behov i centrum.
- Utveckla stödet till anhöriga och andra närstående till personer med psykiatriska tillstånd samt till efterlevande.
- Arbeta för en trygg och meningsfull heldygnsvård och tvångsvård som främjar återhämtning.

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Stärkt suicidpreventivt arbete

Med resurser, kompetens och samverkan kan vi rädda liv

Insatsområden

- Fånga upp personer i svåra livssituationer tidigt för att minska sociala och ekonomiska riskfaktorer kopplade till suicid och suicidförsök.
- Tillhandahålla en säker vård och omsorg vid risk för suicid
- Minska åtkomst till metoder och medel för suicid
- Samordna insatser vid akuta suicidala händelser
- Minska stigmatisering och öka kunskaper om suicid och suicidalitet
- Utveckla stödet till personer som har begått suicidförsök, anhöriga vid suicidförsök och till efterlevande efter suicid.

Delmål

- Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle
- Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet
- Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa
- Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare
- Vård och omsorg som möter individens behov
- Stärkt suicidpreventivt arbete
- Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention

Många olika kunskaper är viktiga i det komplexa arbetet att stärka psykisk hälsa

Insatsområden

- Utveckla forskning för kunskapsutveckling inom alla delmål i strategin.
- Verka för en närmare koppling mellan forskning, policy och praktik.
- Förbättra möjligheterna till uppföljning
- Utveckla digitala verktyg för enskilda personer och samhälls-aktörer
- Utöka det internationella samarbetet och kunskaps- och erfarenhetsutbytet

Överenskommelse om psykisk hälsa 2025

2025-01-30

”Det handlar om livet”

Bilaga till beslut vid regeringssammanträde 2025-xx-xx nr I:

Regeringskansliet
Socialdepartementet

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention

---

Överenskommelse mellan staten och
Sveriges Kommuner och Regioner
2025

Överenskommelse mellan SKR och regeringen 2025

- Överenskommelse om strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention
- Aviserad ytterligare överenskommelse för ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri, BUP (ej i denna presentation)

Regeringen och SKR har slutit en ny överenskommelse för psykisk hälsa

Överenskommelsen är del av en nationell strategi

Strategins mål

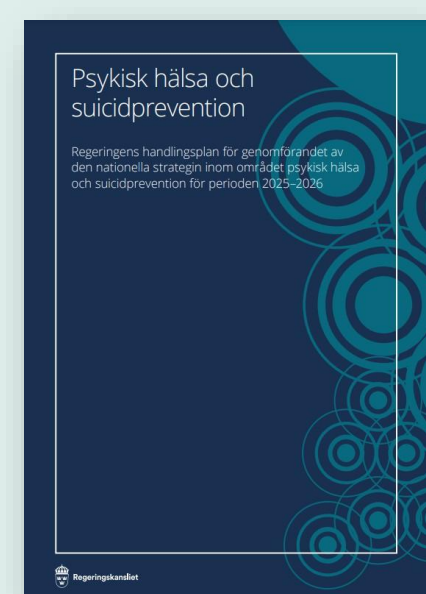
- En förbättrad psykisk hälsa i hela befolkningen.
- Färre liv förlorade i suicid.
- Minskade påverkbara skillnader i psykisk hälsa.
- Minskade negativa konsekvenser på grund av psykiatriska tillstånd.

”Det handlar om livet”

Strategins delmål

1. Ökat fokus på att stärka psykiskt välbefinnande och psykisk hälsa som resurs för individ och samhälle.
2. Ökade investeringar i barn och unga för en god psykisk hälsa genom hela livet.
3. Ett inkluderande och hållbart arbetsliv som främjar psykisk hälsa.
4. Ett inkluderande samhälle med delaktiga invånare.
5. Vård och omsorg som möter patienter och brukares behov.
6. Stärkt suicidpreventivt arbete.
7. Stärkt kunskapsutveckling inom området psykisk hälsa och suicidprevention.

Överenskommelsens fyra fokusområden

1. Genomförande av den nationella strategin
2. Främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa hos barn och unga
3. Utveckla insatserna för personer med komplexa behov, särskilt inom samsjuklighet, heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri
4. Stärkt suicidpreventivt arbete

Fokus för överenskommelsen är strategiskt arbete, förebyggande insatser till barn och unga, insatser vid komplexa behov och suicidprevention

Fördelning av medel

Område

1. Genomförande av den nationella strategin
2. Främja psykisk hälsa och förebygga ohälsa hos barn och unga
3. Utveckla insatserna för personer med komplexa behov, särskilt inom samsjuklighet, heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatri
4. Stärkt suicidpreventivt arbete

Mottagare

- Län
- Kommun
- Län ● Region
- Län ● Region

Medel i överenskommelsen går till kommuner, regioner och kommuner och regioner gemensamt –länsvis.

Fördelningstabell 2025 .Strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention (kr)

Område/mottagare	Län	Kommun	Region	SKR
Genomförande av den nationella strategin	93 000 000 <ul style="list-style-type: none"> 2 miljoner/län, förutom storstadslänen som tilldelas 3 miljoner/län patient-, brukar och anhörigmedverkan i det strategiska utvecklingsarbetet: 1 miljon/län, förutom storstadslänen som tilldelas 2 miljoner/län införande av vård- och insatsprogram samt personcentrerade och sammanhållna vårdförlopp: 1 miljon miljon/län, förutom storstadslänen som tilldelas 2 miljoner/län			
Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga		250 000 000 <i>200 000 kronor/kommun och resten efter befolkningsmängd 0–18 år/kommun</i>		
Utvecklade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård	200 000 000 <i>Efter befolkningsmängd</i>		500 000 000 <i>Efter befolkningsmängd</i>	
Stärkt suicidpreventivt arbete	200 000 000 <i>5 miljoner kronor per län, resten efter befolkningsmängd</i>		288 000 000 <i>Efter befolkningsmängd</i>	
Strategisk samverkan med berörda myndigheter och utvecklingsarbete				29 000 000
Summa	493 000 000	250 000 000	788 000 000	29 000 000
Summa total				1 560 000 000

Genomförande av den nationella strategin

- Gemensam inriktning
- Långsiktighet

Regioner och kommuner ska länsvis:

- ✓ Skapa gemensamma handlingsplaner för att genomföra den nationella strategin.
- ✓ Samverka med patient-, brukar- och anhörigföreningar, professionen med flera i det strategiska utvecklingsarbetet.
- ✓ Stödja implementeringen av vård- och insatsprogram och sammanhållna, personcentrerade vårdförlopp.

Fokusområde ett

Länen får stöd för att ta fram handlingsplaner, samverka med patienter och brukare och för att införa vård- och insatsprogram och vårdförlopp.

Insatser som främjar psykisk hälsa och förebygger psykisk ohälsa bland barn och unga

- Arenor som möter barn och föräldrar
- Aviserad ny socialtjänstlag

Kommunerna ska genomföra insatser för att:

- Främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa och psykosociala problem med fokus på socialtjänst, skolor och stöd till barn med psykisk ohälsa, skolfrånvaro eller bristande hemmiljö.
- Öka kunskap om arbetssätt och samverkan för att ge barn med psykisk ohälsa och deras föräldrar rätt stöd, inklusive vid neuropsykiatriska behov.
- Integrera arbetet med andra främjande och förebyggande insatser som föräldrastöd, ANDT, ensamhet, fysisk aktivitet och meningsfull fritid.

Kommunerna får stöd för främjande och förebyggande insatser till barn och unga genom skola, socialtjänst och folkhälsoarbete.

Utvecklade insatser för personer med komplexa behov med särskilt fokus på samsjuklighet och psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård

- Samordning och samverkan
- Socialstyrelsens plan för att minska vårdplatsbristen (S2023/00679)

Regionerna och länen får stöd för kapacitetsstyrning av vårdplatser, att minska tvångsåtgärder, utveckla samverkansavtal och samverkan och insatser vid komplexa behov.

Regionerna och länen ska:

- ✓ Göra analyser och insatser för kapacitetsstyrning av vårdplatser.
- ✓ Analysera och genomföra insatser för att förebygga och minska behovet av tvångsåtgärder, med beaktande av kompetensutveckling och alternativa metoder.
- ✓ Säkerställa samverkansavtal för utskrivning anpassade till tvångsvård och rättspsykiatri, med fokus på kommunala insatser och samverkan.
- ✓ Stärka samverkan för heldygnsvårdade personer som behöver stöd från socialtjänst eller hälso- och sjukvård, särskilt vid utskrivning från rättspsykiatri.
- ✓ Utveckla insatser för komplexa behov, inklusive psykisk eller fysisk ohälsa såsom skadligt bruk och beroende, med integrerade team, verksamheter eller metoder.

Stärkt suicidpreventivt arbete

➤ Samhällets samlade arbete

Regionerna och länen ska göra insatser för att:

- ✓ Utveckla omhändertagande och systematisk uppföljning inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten vid suicidalitet eller suicidförsök.
- ✓ Aktörer som involveras före, under och efter larm om akuta suicidala händelser utvecklar gemensamma arbetssätt.
- ✓ Utveckla kvalitets- och patientsäkerhetsarbetet genom att öka kunskap, lärande och uppföljning.
- ✓ Stärka det suicidförebyggande arbetet och verka för suicidpreventiva analyser i lokal samverkan.
- ✓ Stärka stödet till anhöriga och efterlevande.

Fokusområde fyra

Regionerna och länen får stöd för att utveckla omhändertagande och uppföljning vid suicidalitet eller suicidförsök.

Uppdragsbeskrivning

Uppdrag till delregional styrgrupp
Psykisk hälsa sydväst att utreda
eventuella villkor och förutsättningarna
för att ingå i Mariamottagning (för
ungdomar upp till 25 år), i projektform, för
kommunerna i sydväst.

Beslut uppdra till delregional styrgrupp
Psykisk hälsa sydväst att utreda
eventuella villkor och förutsättningarna
för att ingå i Maria-mottagning (för
ungdomar upp till 25 år), i projektform, för
kommunerna i sydväst. Lägga till som
aktivitet under området samverkan i den
Lokala överenskommelsen

Vårdsamverkan Skåne
vardsamverkanskane.se

Vid frågor kontakta:
sara.gigja@svedala.se

Kartläggning av befintliga
förutsättningar

Insamling av information
om nuvarande stöd för
ungdomar i kommunerna.

Genomförd enkät med
primärvården,
ungdomsmottagningen
och barn och elevhälsan
för insikter om behov och
utmaningar.

Kartläggning av Maria-
mottagningarnas
organisering och vård för
unga.

Erbjudande om etablering Maria sydväst

Professioner

- **Ledning/samordning:** 1 tjänst, anställs av regionen
- **Läkare:** 0,2 tjänst, anställs av regionen
- **Socionomer:** 2 tjänster, anställs av en kommun
- **Specialistsjuksköterskor:** 2 tjänster, anställs av regionen

Administrativ personal: 0,25 tjänst, anställs av regionen

Kostnadsfördelning mellan huvudmännen:

- **Regionen:** 50%
- **Kommunen:** 50%

Total personalbudget: 4 200 000 SEK

Övriga kostnader: 1 200 000 SEK

Total kostnad för kommunerna: 2 700 000 SEK per år

Totala kostnader: 5 400 000 SEK

Kommunal Kostnadsfördelning

Vellinge

Invånare: 37 738

Andel av kommundelen: 35%

Kostnad/år: 945 000 SEK

Trelleborg

Invånare: 46 936

Andel av kommundelen: 43%

Kostnad/år: 1 161 000 SEK

Svedala

Invånare: 23 470

Andel av kommundelen: 22%

Kostnad/år: 594 000 SEK

Totalt antal invånare: 108 144

varav unga mellan 12-24 år 15 749

Identifierade styrkor

Integrerad vård

Maria-mottagningarna erbjuder en integrerad vårdmodell där både kommunal och regional personal samarbetar, vilket ger en helhetsvård som täcker både medicinska och psykosociala behov.

Tvärprofessionella team inkluderar socionomer, sjuksköterskor, läkare och psykologer.

Tillgång till specialistkompetens

Snabbare kontakt med BUP och vuxenpsykiatri, vilket är viktigt för att hantera samsjuklighet och andra komplexa fall.

Möjlighet till farmakologisk behandling och remittering till specialistvård vid behov.

Effektiv samordning

Samordnare som ansvarar för att koordinera vården och säkerställa att insatserna är effektiva och välkoordinerade.

Gemensamma bedömningar och droganalyser som en del av vården

Tillgänglighet och snabb respons

Snabb kontakt och möjlighet till telefonrådgivning samt drop-in besök på kvällstid.

Första bedömningsbesök och information på plats så snart som möjligt.

Stöd till närstående

Gruppverksamhet för både ungdomar och föräldrar samt samverkan med skola, elevhälsa och polis.

Fokus på att låta den unge komma till tals och påverka den hjälp som erbjuds.

Identifierade utmaningar

Ekonomiska aspekter

Kostnaden för att etablera och driva en Maria-mottagning kan vara hög, och det finns en oro att den ekonomiska investeringen inte blir resurseffektiv om kommunen behöver ha parallella insatser i de enskilda ärendena.

Det finns också en oro för att efterfrågan inte är tillräckligt stor för den ekonomiska investeringen.

Begränsningar i satellitmottagningar

Satellitmottagningar erbjuder inte läkarbesök eller droganalyser, vilket kan begränsa deras effektivitet. Orsaken är praktiska frågor kring logistisk hantering av urinprover och andra tester.

Kommunen ska tillhandahålla en lokal för satellitmottagningen vilken kan innebära utmaningar lokalresursmässigt

Befintlig kompetens inom kommunerna

Kommunerna har redan stor kompetens inom psykosocialt stöd och behandling, vilket kan göra att behovet av Maria-mottagningarna ifrågasätts.

Oro för att den befintliga kompetensen inte fullt ut tas tillvara i samverkansmodellen.

Var ska mottagningen ligga?

Det finns en oro att kommuninvånarna tillhörande de två kommuner som inte får en fast Maria mottagning inte kommer att åka för att besöka mottagningen. Exempelvis är det lättare att nå Malmö med kollektivtrafik från Svedala, än till Vellinge eller Trelleborg.

Arbetsgrupp Maria mottagningarna

DEN 29 JANUARI 2025

VILLKOR OCH FÖRUTSÄTTNINGAR
FÖR ETABLERING AV MARIA MOTTAGNING I SYDVÄSTRA SKÅNE

Kostnadsfrågan kan lyftas till fördelning av delregionala medel (helt, eller delvis) och Maria mottagningen kan drivas i projektform för utvärdering.

Då kan man arbeta med planering under 2025 och etablera mottagningen 2026. Mariamottagningen kan drivas i projektform under 3 år för utvärdering andra kvartalet 2028.

Behovet av specialistvård och samverkan med psykiatri är centralt för att säkerställa en effektiv vård.

Viktigt att beakta kommunernas befintliga kompetens och säkerställa att den tas tillvara i samverkansmodellen.

Styrgruppen uttrycker tveksamhet kring att driva Mariamottagning i projektform och det förslås att frågan ska lyftas till politisk ambition.

Politisk förankring anses viktigt och det beslutas att frågan bör behandlas politiskt innan vidare åtgärd